

Brüsszel, 2024. január 19.
(OR. en)

5428/24

Intézményközi referenciaszám:
2023/0463(COD)

AG 6
JAI 60
FREMP 17
DISINFO 5
HYBRID 3
MI 43
DATAPROTECT 19
AUDIO 6
CONSOM 17
TELECOM 11
CODEC 82
IA 14

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	„Az európai demokrácia védelme” – jogalkotási csomag – Irányadó vita

1. A Bizottság 2023. december 12-én elfogadta „A demokrácia védelme” tárgyú csomagot. A csomag elemei:

- i. a demokrácia védelméről szóló bizottsági közlemény¹;
- ii. a harmadik országok nevében végzett érdekképviselés átláthatóságáról szóló új irányelvre vonatkozó javaslat² (a továbbiakban: a javasolt irányelv);
- iii. az 1024/2012/EU és az (EU) 2018/1724 rendelet módosításáról szóló, a javasolt irányelvet kísérő rendeletre vonatkozó javaslat³;
- iv. a ii. és a iii. pontban említett két jogalkotási javaslatot kísérő hatásvizsgálat⁴;

¹ 16935/23 + ADD 1.

² 16889/23 + ADD 1 + ADD 2.

³ 17076/23.

- v. az Unióban zajló választási folyamatok inkluzivitásáról és rezilienciájáról, valamint az európai parlamenti választások európai jellegének és hatékony lebonyolításának megerősítéséről szóló bizottsági ajánlás;
 - vi. a polgárok és a civil társadalmi szervezetek közpolitikai döntéshozatali folyamatokban való szerepvállalásának és hatékony részvételének előmozdításáról szóló bizottsági ajánlás.
2. A Bizottság az általános ügyek munkacsoportja 2024. január 9-i ülésén terjesztette elő a csomag főbb elemeit, köztük a javasolt irányelvet és az azt kísérő hatásvizsgálatot, a két ajánlást pedig a munkacsoport január 11-i ülésén ismertette.
 3. A munkacsoport január 23-i ülésén „Kérdések és válaszok” formájában előzetes megbeszélésre kerül sor a javasolt irányelvről, amelynek során a delegációknak alkalmuk lesz kérdéseket feltenni a Bizottságnak, és pontosításokat kérni tőle.
 4. A csomag vizsgálatának és különösen a javasolt irányelv részletes vizsgálatának irányítása érdekében irányadó vitára fog sor kerülni az Általános Ügyek Tanácsának január 29-i ülésén. Az irányadó vita strukturálása érdekében az elnökség kérdéseket is tartalmazó informális dokumentumot készített.
 5. Felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy vegye tudomásul az ezen feljegyzés mellékletében található, fent említett informális dokumentumot és az abban foglalt kérdéseket, és továbbítsa azokat a Tanácsnak.

⁴ 16889/23 + ADD 3 + ADD 4; 17076/23 ADD 1 + ADD 2.

AZ ELNÖKSÉG INFORMÁLIS DOKUMENTUMA

I. BEVEZETÉS

A demokrácia védelméről szóló csomagra vonatkozó átfogó közlemény célja kettős: egyrészt az új jogalkotási javaslatok és a két ajánlás bemutatása, másrészt pedig az európai demokráciáról szóló cselekvési terv tekintetében 2020 óta tett előrelépés áttekintése.

Az európai demokráciáról szóló cselekvési terv⁵ végrehajtásának számbavételekor a közlemény a cselekvési terv három pillérét vizsgálja, melyek: 1. a választások integritásának védelme és a demokratikus részvétel előmozdítása, 2. a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének megerősítése és 3. a dezinformáció, valamint a külföldi információmanipuláció és beavatkozás elleni küzdelem; és felsorolja az egyes pillérek keretében elért eredményeket.

A közlemény emellett megvizsgálja az európai demokratikus reziliencia érdekében tett közelmúltbeli erőfeszítéseket, amelyek keretében ösztönözték az inkluzív polgári szerepvállalást és részvételt, valamint sor került a civil társadalmi szervezetek rendelkezésére álló azon uniós finanszírozási lehetőségek azonosítására, amelyek kapacitásaik építését és olyan projektek végrehajtását szolgálják, amelyek elősegítik az uniós értékek előmozdítását.

⁵ 13678/20.

II. A HARMADIK ORSZÁGOK NEVÉBEN VÉGZETT ÉRDEKKÉPVISELET ÁTLÁTHATÓSÁGÁRÓL SZÓLÓ IRÁNYELVRE VONATKOZÓ JAVASLAT

A harmadik országok nevében végzett érdekképviselés átláthatóságára vonatkozó harmonizált belső piaci követelmények megállapításáról és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló, javasolt irányelv (a továbbiakban: a javasolt irányelv) két általános célt követ, melyek: egyrészt biztosítani az uniós piac megfelelő működését a harmadik országok nevében végzett érdekképviselési tevékenységek tekintetében, ezzel egyidejűleg pedig hozzájárulni a harmadik országok befolyását illetően az uniós és a tagállami döntéshozatali folyamatok átláthatóságához, integritásához és az ezekbe vetett közbizalomhoz. Ezeket a célokat a harmadik országok nevében, átlátható módon végzett, határokon átnyúló érdekképviselési tevékenységek megkönnyítésével, valamint a harmadik országok nevében végzett érdekképviselés nagyságrendjére, trendjeire és szereplőire vonatkozó ismeretek bővítésével kell elérni.

A javasolt irányelv előírná a tagállamok számára, hogy a harmadik országbeli jogalanyok által végzett érdekképviselési tevékenységek átláthatóságának biztosítása érdekében hozzanak létre és tartsanak fenn nemzeti nyilvántartásokat, valamint jelöljék ki az e nyilvántartásokért felelős hatóságokat. Ezen túlmenően a javasolt irányelv azt is előírná a tagállamok számára, hogy jelöljenek ki olyan független felügyeleti hatóságokat, amelyek a javasolt irányelvben meghatározott kötelezettségek betartásának és érvényesítésének felügyeletéért, valamint a többi tagállam felügyeleti hatóságaival folytatott információcseréért felelnek, amennyiben a javasolt irányelv erre felhatalmazza őket.

A javasolt irányelv olyan jogalanyokra lenne alkalmazandó, amelyek harmadik országok nevében szolgáltatásként végeznek érdekképviselőt vagy hasonló tevékenységet, és nyilvántartás vezetésére és nemzeti nyilvántartásokban való nyilvántartásba vételre, valamint hivatalos személyekkel való kapcsolat keresésekor a nyilvántartásba vétel közzétételére vonatkozó kötelezettségeket írta elő. Konkrétan fogalmazva a cél az, hogy az irányelv a szakpolitikák vagy jogszabályok kidolgozásának, megfogalmazásának vagy végrehajtásának, illetve az EU nyilvános döntéshozatali folyamatainak a befolyásolása céljából végzett tevékenységekre terjedjen ki. Egyebek mellett a kiegészítő tevékenységek, a szakmai jogi tanácsadás, a diplomáciai kapcsolatok és az alapfinanszírozáshoz való hozzájárulás elvben nem tartoznak a hatály alá, amennyiben nem kapcsolódnak érdekképviselői tevékenységhez. A javasolt irányelv meghatározása szerint a „harmadik ország” fogalma alatt az Európai Gazdasági Térségen kívüli valamennyi szintű hatóságot kell érteni, valamint minden olyan jogalanyt, amelynek tevékenysége ilyen hatósághoz köthető.

A javasolt irányelv teljes harmonizációt ír elő, ami azt jelenti, hogy a tagállamoknak nem lenne lehetőségük szigorúbb vagy kevésbé szigorú átláthatósági követelményeket fenntartani vagy bevezetni az irányelv hatálya alá tartozó tevékenységek tekintetében, sem pedig eltérő (közigazgatási) szankciókat alkalmazni meg nem felelés esetén.

A javasolt irányelv meghatározza az összegyűjtendő egységes adatkészletet, valamint követelményeket állapít meg az adatok egy olyan konkrét csoportjára vonatkozóan, amelyeket akár külön-külön, akár összesített szinten közzé kell tenni. A Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén módosíthatja az összegyűjtendő adatokat vagy az összesített szinten közzéteendő információkat.

Végezetül a javasolt irányelv bevezetne egy a nyilvántartásba vett jogalanyokra vonatkozó biztosítékokból álló rendszert, amely magában foglalná független felügyeleti hatóságok létrehozását, valamint a meg nem felelés esetére a közigazgatási szankciókra korlátozódó lehetséges harmonizált szankciók bevezetését is. A független felügyeleti hatóságok felkérhetnék a jogalanyokat az általuk vezetett nyilvántartások megosztására meg nem felelés gyanúja esetén⁶, vagy ha a jogalanyok potenciálisan jelentős hatást gyakorolnak a közéletre és a nyilvános vitára (pénzügyi küszöbértékeken alapuló kockázatalapú megközelítés révén). A független felügyeleti hatóságoknak feladata lenne a határokon átnyúló együttműködés és információmegosztás is, és meg nem felelés esetén közigazgatási szankciókat is kiszabhatnának.

⁶ A javasolt irányelv módosítaná az (EU) 2019/1937 irányelvet annak biztosítása érdekében, hogy a visszaélést bejelentő személyek értesíthessék a tagállamok által létrehozandó felügyeleti hatóságokat a javaslat követelményeinek tényleges vagy lehetséges megsértéséről.

III. KÉRDÉSEK A MINISZTEREK SZÁMÁRA

1. Mi a véleménye a javasolt irányelv kulcsfontosságú elemeiről, különösen a hatályról, a hatály alá vonandó tevékenységek és harmadik országbeli jogalanyok tekintetében?
 2. Ön milyen hatásokra számít az Ön tagállamában vagy uniós szinten meglévő átláthatósági nyilvántartások vonatkozásában? Ön hogyan vélekedik különösen a javasolt irányelv azon rendelkezéseiről, amelyek megakadályoznák a tagállamokat abban, hogy az irányelv hatálya alá tartozó tevékenységek tekintetében szigorúbb vagy kevésbé szigorú átláthatósági követelményeket tartsanak fenn vagy vezessenek be?
 3. Figyelembe véve a 2020 óta indított összes kezdeményezést és azok végrehajtásának jelenlegi állását, vannak-e olyan további uniós szintű intézkedések, amelyeket fontolóra venne demokráciáink jobb védelme, választási folyamataink rezilienciájának megerősítése és a polgárok politikai döntéshozatalban való részvételének előmozdítása érdekében?
-